

“Kjer so si gozd, voda in človek podali roko”

POROČILO

S »Posveta o trajnostnem razvoju v Sopoti«, ki se je odvijal 21. 6. 2011 v dvorani doma PORP, Šolska pot 7, v Radečah, s pričetkom ob 10.00 uri.

Posvet je bil sestavljen iz dveh delov. V prvem so bili podani kratki izvlečki iz referatov (11), v drugem pa delavnice na temo okoljskega, socialnega in ekonomskega razvoja z naslovom:

»Ena dolina, mnogo meja. Kaj nas združuje ?«

Pogovore na delavnicah so vodile dr. Nevenka Bogataj, mag. Violeta Bulc in dr. Marija Markeš.

Posvet sta moderirala Jože Prah in Marija Imperl. Udeležilo se ga je nekaj manj kot 50 udeležencev z različnih inštitucij ter posamezniki in domačini.

I. del : Referati:

Naslov referata	Nosilec
Marija Imperl , KTRC Radeče	VŽU kot nosilec razvoja na podeželju
Boris Bogovič, Zavod za gozdove Slovenije	Gozdarsko načrtovanje za celo dolino Sopote.
Andrej Andoljšek, Kmetijsko gozdarska zbornica	Trajnostni razvoj doline Sopote,
Veronika Valentar, Zveza lastnikov gozdov Slovenije	Zveza lastnikov gozdov

“Kjer so si gozd, voda in človek podali roko”

Martin Bratanič, RRA Posavje	Aktualni razvojni projekti v RRA Posavje
Boštjan Pihler, Zavod za gozdove Slovenije	Vodno gospodarjenje za celo dolino Sopote
Andreja Kobal, TP LAS Leader	Predstavitve programa Leader
Tanja Košar, Zavod za naravo RS	Naravovarstvene smernice
Jože Kos, Center za zunanjo ureditev	Primer dobre prakse, Velika Preska
Dejan Podgoršek	Regionalna destinacijska organizacija Posavje

II del: Delo v treh delavnicah z naslovom:

»Ena dolina, mnogo meja. Kaj nas združuje ?«

Vodje delavnice:

Mag. Violeta Bulc
Dr. Nevenka Bogataj
Dr. Marija Markeš

Vsaka skupina je na svoj način si zaželela odgovoriti:

- Kaj smo slišali
- Kaj so ključne besede
- Kaj si ključne pozitivne izkušnje
- Kaj so ključne težave

Vsaka skupina je pripravila svoje poročilo z odgovori:

- Kaj nas združuje
- Kako vidimo združevanje
- Gonilne sile
- Ukrepi

KAJ SMO SLIŠALI?

1. SOPOTA JE LEPA, NUDI PRILOŽNOSTI, je izjemen naravni življenjski in delovni prostor
2. prostora je dovolj za vse

“Kjer so si gozd, voda in človek podali roko”

4. ključna pri vsem je dodana vrednost (les umetniški izdelki, voda, oprema izvira Sopote, učenje o njej, primer za skrbno ravnanje z viri (npr. zgodovina);
5. nujno je povezovanje gospodarstva z namenom dosegati boljše rezultate na trgu in osredotočiti ponudbo
6. izobraževanje in učenje je bistveni del procesa razvoja
7. zelo dobro je razvito podporno okolje – različne razvojne, varstvene, strokovne institucije;
8. pomemben je pristop od spodaj navzgor in upoštevanje vseh interesov v tem občutljivem prostoru
9. naravni viri (voda, zemlja, gozda) – skrbno ravnanje je zelo pomembno
10. razdrobljenost služb in interesov.
11. dolino Sopote so oblikovali ljudje v preteklih 50 letih
12. prioriteto so predavatelji videli v turizmu - zakaj?
13. videli smo številne mlade, ki so s pomočjo projektov dosegli določene rezultate

ZAKLJUČKI IN USMERITVE ZA RAZVOJ V DOLINI SOPOTE

1. Izhajati je potrebno iz obstoječega stanja in že doseženega .

Dejstvo tega prostora so ohranjena narava, izjemni naravni viri in gospodarska iniciativa ter želja po nadaljevanju začete razvojne poti.

2. Obstoječe je potrebno nadgraditi:

- odgovornost vsakega posameznika (stroka, gospodarstvo, kmetijstvo, turizem, politika) za ta skupni prostor Sopote in skupno zgodbo razvoja v tej dolini
- nadaljnji razvojni koraki so nuja – stvari ne smejo zastati, saj bi to lahko povzročilo nezaželene posamezne primere, ki bi lahko škodovali skupnim interesom
- primarno velja razviti osnovno infrastrukturo za vodo, telekomunikacije, prevoz tam, kjer ga/je ni, kar je hkrati skrb za starejše in mlajšim signal, da skupnost prevzema del njihovih stroškov

“Kjer so si gozd, voda in človek podali roko”

- različne projekte je potrebno načrtno in z veliko mero domišljije in sodelovanja prepletati v jasno in stabilno vizijo postopnih korakov proti cilju s posebnim ozirom na pravičnost porazdelitve pridobljenih virov in njihovo trajno delovanje;
- podpreti velja pobude, ki dajejo ekonomski učinek (prodaja na domu, spletna promocija izdelkov, oblikovati blagovno znamko.., vse le v mejah kot jih želijo, sprejemajo domačini).
- 3. Vizijo naj delajo domačini v sodelovanju z ustanovami
- 4. Potrebno je preseči trenutno razdrobljenost služb in interesov v prostoru (razvojno, strokovno, gospodarsko, upravno)
- 5. Ključni so deležniki v dolini Sopot
  - nevladne organizacije
  - strokovnjaki, (strokovne in izobraževalne institucije, strokovne iniciative)
  - otroci, mladina
  - agencije, (razvojne agencije in turistični subjekti)
  - posamezniki (lokalno prebivalstvo, ekološki pri(pre)delovalci, destinacijski manager, posamezniki z vizijo in energijo povezovanja in prodaje, kreativni posamezniki s podporo lokalne skupnosti)
  - lastniki, podjetniki
  - krajevne skupnosti, občine, država
- 6. Najti je potrebno enotnega koordinatorja za razvojna prizadevanja v dolini Sopot. (prepoznati gonilne sile v prostoru in najti način povezovanja), nekakšen »Upravni odbor za Sopot«, ki bi zagotovil:
  - upoštevanje vseh interesov v dolini;
  - izoblikoval pravila za delo in odločanje o razvojnih zadevah v dolini;
  - iskanje konsenza in skupnih strokovnih rešitev;
  - prevzemal odgovornost za načrte in
  - sprejemal odločitve o nadaljnjem ravnanju.

“Kjer so si gozd, voda in človek podali roko”

Dolina Sopote je izjemen strokovni, družbeni in razvojni izziv, saj se v njej združuje prav vse – gospodarski interes (turizem, kmetijstvo, gozdarstvo, energija), naravovarstveni interes (izjemna ohranjenost okolja in narave), naravni viri (voda, tla) ter socialni interes.

Zaradi izjemne upravne, strokovne in razvojen razdrobljenosti (tri občine, več razvojnih agencij, več enot zavoda za gozdove, kmetijske svetovalne službe, služb za varstvo narave...) je v prvi vrsti potrebno poskrbeti za združevanje interesov in najti pot do tega, da bo najden KONSENZ med gospodarskimi subjekti in interesi (turizem, kmetijstvo, gozdarstvo, energija...), med stroko in med lokalnim prebivalstvom. Ta konsenz mora prinesiti uravnotežene odločitve, ki bodo na eni strani omogočile, da se ohranijo vrednote zaradi katerih je dolina Sopota tako atraktivna in prinesle določne ekonomska učinke lokalni skupnosti in posameznikom.

Za doseganje tega cilja pa je potrebno zelo zrelo in odgovorno ravnanje vseh deležnikov.

Vir:

- zapis mag. Violeta Bulc
- zapis dr. Nevenka Bogataj
- zapis dr. Marija Markeš

Zapisali: Marija Imperl, Jože Kos, Jože Prah